

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Her Yerde Yaşlı Var, Hiçbir Yerde Gerontolog Yok

Prof. Dr. phil. habil. İsmail Tufan

Demografik gelişme göz önüne alındığında, gerontoloji giderek daha önemli hale geliyor. Gerontoloji gerontolog yetiştiriyor. Dolayısıyla gerontologların mesleki değeri yükseliyor.

Gerontolojideki çalışma ve faaliyet alanı geniş ve disiplinler arasıdır, yani birçok farklı konu alanını kapsamaktadır. Gerontoloji artık birçok farklı meslek grubunda önemli bir uzmanlık alanıdır, örneğin: sağlık (tıp, hemşirelik meslekleri), sosyal (sosyal hizmet meslekleri, terapötik meslekler, sosyal yönetim), eğitim ve kültür (pedagojik meslekler, insan ve kültürel çalışmalar alanındaki meslekler) ortam destekli yaşam – teknoloji, yaşlıların günlük yaşamını destekler, serbest zaman endüstrisi – yaşa uygun eğlence ve turizm hizmetleri, aktif yaşlanma alanında danışmanlık – yaşlılığa kadar çalışma yeteneğini sürdürmek, sağlık alanı (geriatri).

Sağlık alanındakiler hastanelerde (geriatri servislerinde), yaşlılarda ve huzurevlerinde veya sağlık ve tıp alanındaki araştırma kurumlarında çalışır. Tıp alanında, yaşlılıkta sık görülen hastalıkların ve rahatsızlıkların araştırılması ve tedavisi ile ilgilenen hekimlerle iş birliğinin yanı sıra, kronik hasta ve bakıma muhtaç yaşlıların bakımı konusunda yakınlarına eğitim ve tavsiyeleriyle danışmanlık hizmeti sunarlar.

Gerontolojik bilgiyle donatılmış, huzurevlerinde çalışan vasıflı elemanlar, yaşlı bakıcıları, yaşlılara günlük yaşamlarında bireysel veya gruplar halinde daha başarılı şekilde eşlik eder, onları denetler ve onların bakımını yapar. Hayatlarını mümkün olduğunca bağımsız, sağlıklı ve tatmin edici şekilde yaşamalarına yardımcı olurlar. Gerontologlar da bu tesislerin yönetiminde sıklıkla aktiftirler.

Sosyal alandakiler, hastanelerde, yaşlıların evlerinde veya yaşlılar için kültürel ve sosyal kurumlarda (örneğin yaşlı dernekleri) sosyal hizmet alanında, yaşam ve sosyal alanda danışmanlık, vb. olarak çalışır. Kamu idaresinde çalışmak (ofisler ve yetkililer) da önemli bir sorumluluk alanıdır (örn. bakım ve destek için bilgi ve uygulamalar).

Eğitim ve kültür alanındakiler öncelikle sosyo-politik bağlamlar, demografik değişiklikler ve yaşlanma üzerindeki etkilerle ilgilenirler. Üniversite ve üniversite dışı sosyal ve kültürel bilim kurumlarında ve yetişkin eğitimi alanındaki kurumlarda çalışırlar. Yaşlıların özel ihtiyaçlarını karşılayan eğitim ve kültür hizmetlerini planlar ve organize ederler.

Ortam Destekli Yaşam (ODY), yaşlıların günlük yaşamlarını olabildiğince bağımsız bir şekilde yönetmelerine destek olmayı amaçlamaktadır. Akıllı teknik çözümler, engelleri

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

yıkmalı ve insanların, artık çok hareketli olmasalar bile, birçok günlük eylemi büyük ölçüde başkalarının yardımı olmadan gerçekleştirmesini sağlamalıdır. Aynı zamanda sistemler bireysel güvenliği artırmalıdır.

ODY sistemlerinin bazı örnekleri, elektrikli cihazların otomatik olarak kapatılması, ışıkların basit elektronik kontrolü, ısıtma, elektrikli cihazlar, müzik, panjurlar, uzaktan kumanda veya akıllı telefon aracılığıyla ve acil durum çağrısı ve düşme algılama sistemleridir. Tele Monitoring (uzaktan izleme) sistemleri, insanları düzenli olarak ölçüm verileri alan hastanelere veya doktorlara bağlayabilir ve sağlık durumunu sürekli olarak kontrol edebilir, tedavi önlemlerini ve ilaçları ayarlayabilir. Özel sensörler aracılığıyla acil durumlarda akrabalar uyarılır.

Bu faaliyet alanındakiler hem yaşlıların gereksinimleri, hem de hangi teknolojilerin mevcut olduğu, nasıl kullanılacağı ve bunlarla hangi avantaj ve dezavantajların ilişkilendirildiği konusunda yardımcı teknoloji sağlayıcılarına tavsiyelerde bulunurlar.

Giderek yaşlanan bir topluma yönelik demografik gelişme nedeniyle, yaşlı insanlar da turizm ve eğlence endüstrisi için giderek daha önemli bir hedef grup haline geliyor. Gerontologlar, dinlenme tesisleri, oteller, sağlık merkezleri, tur operatörleri, fitness salonları vb. yerlerde yaşlıların özel ihtiyaçları ve bu hedef grup için yararlı ve ilginç olacak şekilde eğlence, spor ve turizm tekliflerinin nasıl tasarlanması gerektiği konusunda tavsiyelerde bulunur.